

GAZETA OFICIALĂ

PUBLICATĂ DE

CONSILIUL DIRIGENT AL TRANSILVANIEI, BANATULUI
 ══ ȘI PĂRȚILOR ROMÂNEȘTI DIN UNGARIA. ══

Către națiunea română din Transilvania, Banat și Țeara-Ungurească.

Adunarea națională ținută în 18 Noemvrie (1 Decemvrie) a. c. la Alba-Iulia într'un gând și cu nespusă însufletire a înfăptuit visul de veacuri al națiunii române din Transilvania, Banat și Țeara-Ungurească și a decretat unirea acestor ținuturi cu Regatul României, iar până la întrunirea Constituantei, aleasă pe baza votului universal, Adunarea Națională a rezervat acestor teritorii autonomie provizorie. Pentru conducerea mai departe a afacerilor națiunii Adunarea Națională a instituit un mare sfat național, iară acesta în ziua de 19 Noemvrie (2 Decemvrie) a. c. tot la Alba-Iulia pentru guvernarea provizorie a țării a ales *consiliul diriguitor*, care s'a constituit astfel: *Dr. Iuliu Maniu* prezidiu și interne, — *Vasilie Goldiș* culte și instrucțiune publică, apoi aranjarea raporturilor cu națiunile și confesiunile conlocuitoare, — *Dr. St. C. Pop* armată și siguranță publică, — *Dr. Ioan Suciu* organizarea și pregătirea Constituantei, — *Dr. Alexandru Vaida* externe și presă, — *Dr. Aurel Lazar* justiție, — *Dr. Emil Hățiegan* codificare, — *Dr. Aurel Vlad* finanțe, — *Dr. Victor Bontescu* agricultură și comerț, — *Dr. Romul Boilă* comunicațiune, lucrări publice, poștă, telegraf și alimentațiune, — *Ioan Flueraș* sociale și igienă, — *Iosif Jumanca* industrie, — *Dr. Vasilie Lucaciu*, *Dr. Valeriu Braniște* și *Octavian Goga* fără resort. Acest consiliu diriguitor își are sediul în Sibiiu.

Prin aceasta Transilvania, Banatul și părțile locuite de Români ale Țării Ungurești s'au rupt de Statul-Ungar și până la înfăptuirea definitivă a unirii cu Regatul Român au ajuns sub guvernarea noastră.

Când pentru întâiadată adresăm cuvântul nostru către națiunea română, gândul nostru mai presus de toate se înalță spre Ceriuri și cu umilință aducem mulțumită lui Dumnezeu, că după cercarea îndelungată de o mie de ani a reunit iarăși întreagă națiunea română într'un singur Stat. Cu smerenie ne închinăm memoriei înaintașilor noștri, cari veacuri de-arândul au suferit încălcarea nemiloasă, păstrând cu credință ființa românească și pregătind astfel învierea acestui neam la viață liberă și rodnică pentru umanitate. Monument neperitor se înalță în sufletul românesc tuturor acelor bravi Români, cari în războiul mondial și-au vărsat sângele, murind pentru libertatea și unitatea națiunii române.

Depunem prinosul recunoștinței noastre vecinice neînvinsei armate române și gloriosului și înțeleptului Rege al Românilor Ferdinand I, iar puterilor aliate, cari prin strălucitele lor învingeri au scăpat civilizațiunea din primejdia barbariei, le exprimăm adâncă noastră mulțumită și admirațiunea noastră.

Români!

Viitor de aur vi se pregătește. Adunarea Națională dela Alba-Iulia a indicat principiile conducătoare ale vieții noastre de stat și noi suntem ferm hotărâți a duce la îndeplinire cele hotărâte la Alba-Iulia.

Vrem, ca pe pământul țării noastre să stăpânească dreptatea și libertatea. Dreptate și libertate nu numai pentru Români, ci și pentru națiunile conlocuitoare, pe cari soarta de multe veacuri ni le-a pus de vecini. Vrem să stăpânească dreptatea și libertatea, nu numai pentru cel tare și puternic, ci și pentru cel slab și umilit. Dreptate să fie pentru plugar, ca și pentru negustor și meseriaș. Toți deopotrivă să-și afle fericirea și îndestulirea pe acest pământ românesc, cinstindu-se unul pe altul și ajutându-se împrumutat. Toți să fie fii asemenea îndreptățiți ai statului românesc. În acest scop vom da libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare, — egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile, — vom înfăptui un regim curat democratic pe toate terenele vieții publice, votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe în vârstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe ori parlament, — desăvârșită libertate de presă, asociare și întrunire, — libera propagandă a tuturor gândirilor omenesti, — vom iniția o radicală reformă agrară. Pământul, care și până acum a fost muncit cu sudori de sânge în decurs de veacuri de plugari, să ajungă în aceea măsură în stăpânirea țeranului, cum hărnicia lui o cere, ca să fie fericit, iar prin munca celor mulți roada pământului nostru să fie înzecită. Numai popoarele, cari produc maximul, cari supraproduc, au drept de existență în familia cea mare a națiunilor.

Vrem, ca muncitorimea industrială, temelia vieții economice în zilele noastre, încă să-și afle îndestulirea și mijloacele bogate de răsplată a muncii sale, și în acest scop suntem hotărâți a-i da acele drepturi și avantajii, cari le au muncitorii în statele cele mai înaintate din Apus.

Muncă uriașe ne așteaptă pentru binele neamului, dar de bunul sfârșit o clipă nu ne îndoim. Nu credeți amăgirilor ce vin din parte dușmană nouă! Ceice ne-au robit până acuma, nu ne lasă bucuroși din catenele statului lor. Increderea noastră nu se întemeiază numai pe voința noastră neclintită de a jertfi și în viitor toate puterile pentru fericirea scumpei noastre națiuni, ci mai vărtos ne întărim în credința biruinței prin cunoașterea distinșelor aptitudini ale acestei ginte latine, care, fără îndoială, scăpată din robie în curând va pune în uimire lumea prin contribuțiile sale la progresul civilizațiunii.

Români!

În aceste zile mari ale prefacerii arătați-vă vrednici de sângele nobil ce curge în vinele voastre și vrednici de încrederea lumii civilizate. Înainte de toate rupeți orice legături mai departe cu guvernul maghiar din Budapesta și dați ascultare numai Consiliului diriguitor român, guvernului vostru. Rânduiriile acestui guvern să le împliniți cu scumpătate și fără esitare, căci acele rânduri se dau pentru fericirea voastră viitoare. Mai ales în aceste vremuri grele nu vă dușmăniți întreolaltă, cinstiți vieța și averea altuia, trăiți în pace și frățietate cu cei de alt neam și altă lege, îngrijiți casele și economia voastră și fieștecarele să-și urmeze munca sa obișnuită fără încetare. Fiți liniștiți, pacinici și muncitori, dar de azi încolo cu îndârjire să vă apărați libertatea națională; și când s'ar ridică vr'un protivnic acestei libertăți, să nu mai răbdați de azi încolo nici o umilire, ci orice dușman al libertății voastre naționale să-l respingeți, jertfindu-vă, de-ar trebui, chiar și vieța pentru libertate.

Dacă vă vom chema, veniți sub arme cu dragă inimă, ca să ne apărăm moșia și neamul.

Iară noi vă făgăduim, că toată munca noastră și vieța noastră întreagă o jertfim binelui și fericirii voastre. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Sibiiu, în 29 Noemvrie (11 Decemvrie) 1918.

Consiliul dirigent
al Transilvaniei, Banatului și părților
românești din Ungaria.

Decret despre „Gazeta oficială“.

Consiliul dirigent al Transilvaniei, Banatului și părților românești din Ungaria dă următorul

Decret:

Art. 1. Cu ziua de 1/14 Decembrie 1918 va apare «Gazeta oficială» a Consiliului dirigent al Transilvaniei, Banatului și părților românești din Ungaria, în care se vor publica hotărârile marelui Sfat Național, decretele, ordonanțele, regulamentele, notele circulare și oricare alte deciziuni ale Consiliului dirigent, ale șefilor de resort ai aceluia, cum și ale altor înalte autorități ale Statului.

Art. 2. Toate hotărârile Marelui Sfat Național, decretele, ordonanțele, regulamentele, notele circulare și oricare alte deciziuni ale Consiliului dirigent, ale șefilor de resort ai aceluia, cum și ale celorlalte autorități sunt de a se executa de organele de stat, comitatense (județene) și comunale, fără amânare.

Art. 3. Cu executarea celor cuprinse în art 1. se încredințează resortul presei.

Sibiiu, 1/14 Decembrie 1918.

Iuliu Maniu,
Președintele Consiliului.

Nr. 30—31/1918.

Numiri.

Au fost numiți comisari de alimentare pentru teritoriul comitatului Arad și teritoriile locuite de Români din comitatele Ciănad și Bichiș: *Dr. Cornel Iancu*, avocat în Arad, iar pentru teritoriul comitatului Cojocna (eșecționând orașul Cluj) *Nicolae Căciulă*, șef-constabil la banca «Economul» din Cluj.

Notă circulară

dată de Consiliul dirigent al Transilvaniei, Banatului și părților românești din Ungaria asupra deținerii de persoane prin Consiliile sau gardele naționale.

Către toate Consiliile naționale comitatense, cercuale, comunale și către gardele naționale.

Consiliile și gardele naționale locale pot efectua dețineri de persoane numai cerând autorizare dela

șeful resortului siguranței publice și al armatei, sau dela șeful resortului afacerilor interne.

În caz de urgență deținerile se pot face și fără autorizare prealabilă, dar în termen de 24 ore este a se cere autorizarea cu raport telegrafic motivat dela șeful siguranței publice și al armatei, care va decide în înțelegere cu șeful resortului afacerilor interne.

Sibiiu, 1/14 Decembrie 1918.

Iuliu Maniu, șeful resortului afacerilor interne. *Dr. St. C. Pop* șeful resortului armatei și siguranței publice.

Provocare

Toți funcționarii de finanțe, de naționalitate română, cari stau de prezent în serviciul central, — sau al oficiilor subordonate ministeriului de finanțe al republicii populare maghiare, prin aceasta sunt invitați, să se anunțe imediat la șeful resortului de finanțe, fie în persoană, fie în scris, pentru a fi trecuți în serviciul resortului de finanțe român.

Pentru orientare sunt încunoștințați, că toți anii de serviciu li se vor socoti și li se asigură cel puțin salariul acela, de care au beneficiat până acum.

Sibiiu, la 11 Decembrie 1918.

Dr. Aurel Vlad,
șeful resortului de finanțe.

Nr. 1/1918.

Notă circulară.

Bazat pe deciziunea Comitetului Național Român Central din Arad prin aceasta dispun și dau ordin tuturor Consiliilor Naționale comitatense române, iar acolo, unde sunt deja denumiți comisari de alimentare, acestor comisari, ca să împiedece, până la altă dispoziție, orice export de alimente de pe teritoriul încredințat administrării lor. Permisivune pentru exportarea și distribuirea alimentelor disponibile numai Resortul de alimentare al Consiliului Dirigent Român este îndreptățit a da.

Dat în Sibiiu, la 14 Decembrie 1918.

Dr. Boila,
șeful resortului de alimentare.

Apel.

Toți funcționarii români dela judecătorii, tribunale și tablele regești, precum și acei avocați, auditori militari, cari voiesc a trece în serviciul justiției, sunt invitați să se anunțe în scris, ori prin telefon șeful resortului de justiție, pentru a putea întocmi tabloul funcționarilor români dela justiție.

Ziarele sunt rugate a reproduce acest apel.
Sibiiu, la 1/14 Decembrie 1918.

Dr. Emil Hațieganu,
șef de resort.

Lista delegaților,

cari au fost trimiși din partea cercurilor electorale la Marea Adunare Națională din Alba-Iulia.

I. Din comitatul Albei-de-jos.

1. *Cercul electoral al Vințului de jos*: Dr. Iuliu Maniu, adv., Blaj; Dr. Zaharie Muntean, adv., Dr. Ioan Marciac, adv., Dr. Vasile Hațegan, propr., Dr. Virgil Hațegan, propr., toți din Alba-Iulia.

2. *Cercul Ighiului*: Dr. Ioan Pop, adv., Alba-Iulia; Mihail Costea, propr., Sohodol; Pompiliu Piso, propr., Cărpiniș; Emanuil Beșa, propr., Zlagna; Ioachim Totoian, propr., Mirești; iar ca suplent: Francisc Botean, propr., Barabanți.

3. *Cercul Aiudului*: Candin Suciu, preot, Majina; Dr. Aurel Sasu, pretor, Teiuș; Dr. Alexandru Nicolescu, canonic, Stefan Dragoș, industriaș, ambii din Blaj; George Bărbat jun., econom, Blaj sat; iar ca suplenti: Nicolae Radu, econom, Tâmpahaza; Gavrilă Rațiu, propr., Teiuș; Dr. Victor Macaveiu, prof., Dr. Dănilă Sabo, adv., ambii din Blaj; Ioan Pușcaș jun., econ., Blaj-sat.

4. *Cercul Abrudului*: Dr. Laurențiu Pop, adv., Dr. Alexandru Borza, medic, Dr. Candin David, adv., toți din Abrud; Mateiu Morușca, propr., Presaca; Alexandru Vasinca, miner, Alexandru Bureștean, miner, ambii din Roșia-Mont.

4. *Cercul electoral Alba-Iulia*: Joachim Fulea, adv., Virgil Vlad, farmacist, Dr. Alexandru Podor, medic, Aurel Stoica, inginer, Camil Velican, adv., iar ca suplenti: Nicolae Cadariu, preot, Antoniu Cricovean, propr., toți din Alba-Iulia.

6. *Cercul Ocnei*: Dr. Ioan Dordea, adv., Dr. Nicolae Cristea, adv., Isaia Popa, preot, Alexandru Vidrighinescu, propr., Eugen Pantea, propr., toți din Ocna.

7. *Cercul Murăș-Uioara*: Dr. Iuliu Morariu, adv., Petru Roșca, preot, Marian Dreghici, stegar, toți din Uioara; Stefan Roșian, profesor, Dr. Ionel Pop, adv., ambii din Blaj.

II. Din comitatul Aradului.

1. *Cercul orașul Arad*: Dr. Cornel Iancu, adv., Dr. Lazar Iacob, profesor, Luca Raicu, agricultor, Aurel Călnicean, funcționar, Dr. Cornel Albu, adv., toți din Arad.

2. *Cercul Ineului*: Dr. Ioan Suciu, adv., Boroșineu; Iustin Monția, preot; Patriciu Covaci, înv., B-Sebiș; Dumitru Nica, econ. Moroda; Todor Hălmăjan, econ. Răpșig; suplent: Mihail Cosma, preot, Răpșag.

3. *Cercul Chișineului*: Dr. George Popovici, adv., Dr. Adrian Popescu, adv., ambii din Chișineu; Dr. Iustin Marșieu, adv., Arad; Dumitru Muscan, plugar, Socodor; Ignaț Bogdan, plugar, Zărând.

4. *Cercul Josașului*: Dr. Aurel Grozda, adv., Buteni; Toma Pop, meseriaș, Hălmaj; George Tomșa,

econ., Pleșcuța; Vasile Doncea, econ., Buteni; Ioan Vrenti, econ., Josaș.

5. *Cercul Pecica*: Dr. Sever Miclea, adv., Dr. Sever Ișpravnic, adv., ambii din Arad; Romul Ganea, preot, Semlac; Emanuil Puta jun., propr., Stefan Petrișor, înv., ambii din Pecica.

6. *Cercul Radnei*: Vasile Goldiș, secr. cons., Arad; Dr. Eugen Beleş, adv., M-Radna; Iancu Ștefănuș, preot, Mândruloc; Traian Givulescu, învăț., Radna; Stoiu Sârbu, econom, Cuvin.

7. *Cercul Aletea-Sântana*: Dr. George Crișan, adv., Arad; George Vidican, econ., Mihaiu Bonca, econ., George Botaș, econ., Simion Irimie, econ., toți din Otlaca; suplent: Dr. Vasile Cucu, medic, Sântana.

8. *Cercul Șiria*: Dr. Stefan C. Pop, adv., Arad; Dr. Iacob Hotăran, adv., Axente Secula, propr., Nicolae Lazarescu, econ., toți din Șiria; Ioan Burza, econ., Păncota.

III. Din comitatul Bichișului.

1. *Cercul Oroșhaza*: Ioan I. Ardelean, preot, Valeriu Magher, înv., Petru Sântău T. econ., Petru Bujigan, econ., Vasile Gros, econ., toți din Chitighaz.

2. *Cercul Giula*: Dr. Mihail Mărcuș, adv., Teodor Suciu, propr., Teodor Silaghi, propr., Moise Gomboș, propr., Petru Chereșlădan, propr., toți din Giula.

IV. Din comitatul Bihorului.

1. *Cercul orașului Oradea-Mare*: Dr. Iustin Ardelean, adv., Dr. Sever Erdeli, adv., Dr. Ioan Boroș, adv., Ioan Pogani, propr., Dr. Coriolan Pop, dir. de bancă, toți din Oradea-Mare.

2. *Cercul Salonta*: Dimitrie Popa, preot, Tulca, Nicolae Costa, econ., Homorog; Ioan Teprean, econ., Mădăraș; Teodor Pătcaș, econ., Micherechiu; Gavril Roxin, econ., Ciumegiu.

3. *Cercul Ceica*: Alexandru Golea, preot, Hidșelul-nou; Dr. Emil P. Groza, adv., Dr. Ioan Jacob, adv., ambii din Ceica; Ioan Porj, econ., Dușești; Dr. Eugeniu Niechi, adv., Ceica.

4. *Cercul Beiuș-Vășcău*: Dr. Ioan Ciordaș, adv., Ilarie Crișan, argășitor, ambii din Beiuș; Teodor Cornea, econ., Meziad; Atanasiu Toader, propr., Șidiștel, Lăpădat Cioflan, econ., Ghighișeni.

5. *Cercul Tinca*: Dr. Andreiu Ille, adv., Dr. Aurel Pinția, adv., ambii din Tinca; Vasile Teuca, înv., în F-Tăut; Pavel Govoșdan, econ., Făgădău; Danilă Vecaș, econ., Husăsău.

6. *Cercul Aleșd*: Dr. Aurel Lazar, adv., Orade; Iosif Tărău, preot, Săcădău; Teodor Popoviciu, propr., Vârciorog; Dumitru Bradea, econ., Ponoara; Teodor Manea, econ., Bratca; ca suplenti: Iosif Tripon, înv., Bratca; Coriolan Mursa, econ., Aleșd; Pavel Domocoș a Fami, econ., Dimitrie Ciuplan, a Ilieni, econ., ambii din Bratca; Ioan Sfârlea, adv., Aleșd; Dr. Emil Lazar, adv., Borodul-mare.

(Va urmă).